

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 31.08.2018
Vår ref.: 200704976-125
Arkiv: 312 / 002.DJ31
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Erik Roland
22959024ero@nve.no

Oppland Energi AS - Søknad om redusert minste vannføring i Rosten kraftverk i Sel kommune i Oppland- NVEs innstilling til OED

NVE anbefaler at Olje- og energidepartementet gir Oppland Energi AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å redusere minste slukeevne fra 2,0 m³/s til 0 m³/s i Rosten kraftverk innenfor gjeldende konsesjon.

Bakgrunn

Oppland Energi AS fikk tillatelse til bygging av Rosten kraftverk i Sel kommune meddelt ved kongelig resolusjon 24.01.2014. Kraftverket ble satt i drift i 2018. I vassdragskonsesjonen er minste slukeevne satt til 2,0 m³/s.

Søknaden

Oppland Energi AS søker i brev datert 05.04.2018 om tillatelse til å redusere minste slukeevne i Rosten kraftverk for å lette driften i kuldeperioder om vinteren og unngå isproblemer i elveleiet mellom inntak og utløp fra kraftstasjon. Fra søknaden refereres:

«Ref. vår søknad om tillatelser etter vannressurslovens §8 og 51 og energiloven datert 15. juli 2009 samt tillatelse gitt ved kongelig resolusjon den 24. januar 2014 for bygging av Rosten kraftverk.

Vår søknad om tillatelse til bygging av Rosten kraftverk er bekreftet og tillatelsen er gitt for maks. slukeevne 85 m³/s og minimum 2 m³/s.

Etter forespørsel og tilbudsforhandlinger har turbinleverandør garantert at det minste francisturbinaggregatet med maks. slukeevne på 11 m³/s kan kjøres helt ned til 0 last.

Ut fra flere forhold som nevnes under ser vi produksjonsmessige og driftsmessige fordeler av drift ned til 0 m³/s. Samtidig ser vi ikke at dette forringer eller endrer forholdene i vassdraget. Heller ikke kan vi se at dette endrer forutsetningene for innvilget konsesjon.

Ifølge varighetskurvene pendler vannføringen på vinter mellom 1,5 og 5,0 m³/s. Minstevannføringen er 1,5 m³/s, og minste slukeevne gjennom stasjon på 2,0 m³/s på vinter vil

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

skape problemer med stopp av kraftverket og økt minstevannføring fra dam i en del tilfeller i de kaldeste periodene i januar – april. Det vil kunne skape isproblemer i elveleiet mellom inntak og utløp. Vårt ønske er å slippe krav om minste slukeevne på vinter. På sommer har ikke kravet noen betydning for driften av kraftverket.

Hyppig start/stopp av kraftverket som følge av begrensning i minste tillatte slukeevne vil etter vårt syn også stride mot vilkårene i manøvreringsreglementets pkt. 2 - 4. avsnitt.

Opprinnelig søknad er basert på skjematisk verdi for minimum vannføring i forhold til største slukeevne for det minste aggregatet. Justering på design av aggregatet som er utført i detaljprosjekteringen viser at aggregatet kan kjøres med lavere last uten skader.

Produksjonsøkningen er å regne som marginal og hovedhensikten med endringen er å unngå start / stopp kjøring som kan medføre isproblemer i elva når vannføringen svinger rundt 3,5 m³/s.

Vi kan ikke se av uttalelsene som er kommet inn vedrørende konsesjonsøknaden at minste slukeevne ved kraftverket er nevnt eller ansett som et viktig moment for eller mot bygging av kraftverket.»

Høring

Etter en vurdering av søknaden, tidligere konsesjonsvedtak og de høringsuttalelsene som kom inn i forbindelse med konsesjonsbehandlingen, kom NVE til at en begrenset høring av søknaden var tilstrekkelig for å få saken opplyst. Søknaden ble sendt den 24.04.2018 til Sel kommune, Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Fylkesmannen i Oppland har ingen innvendinger til søknaden ifølge brev datert 03.05.2018. Fra uttalelsen gjengir vi følgende:

«...

Rosten kraftverk har en maksimal slukeevne på 85 m³/sek og det er et krav om minstevannslipp på 1,5 m³/sek i vinterhalvåret. Med dagens begrensninger på nedre driftsvannføring vil kraftverket måtte stanses så lenge vannføringen i Lågen er under 5,5 m³/sek (summen av pålagt minstevannføring og minste driftsvannføring). Det vil medføre at kraftverket får noen færre dager med drift i året, samt at antall dager hvor vannføringen forbi kraftverket er nede på minstevannføring vil bli tilsvarende færre. Bortfallet av noe økt vannføring på minstevannstrekningen i en kort periode på senvinteren som følge av at kraftverket må stanse har etter vår vurdering ingen miljøgevinst, i og med at strekningen det meste av vinteren uansett kun har den pålagte minstevannføringen. Fylkesmannen har følgelig ingen innvendinger til at det gis tillatelse til den omsøkte endringen.»

Oppland fylkeskommune har ingen vesentlige innvendinger til omsøkt endring ifølge e-post datert 14.05.2018.

NVEs vurdering

NVE har gjennom tidligere konsesjonsbehandling samt en begrenset høring av denne søknaden fått en god oversikt over eventuelle konsekvenser knyttet til utbyggingen og eventuell redusert slukeevne i Rosten kraftverk. Oppland Energi AS mener at en redusert driftsvannføring vil lette driften i kuldeperioder om vinteren og at en vil unngå isproblemer i elva mellom inntaket og utløpet fra kraftstasjonen. Det blir ingen nye fysiske inngrep eller endringer i største slukeevne og slipp av

minstevannføring i forhold til gjeldende konsesjon. Kraftselskapet kan ikke se at lavere minste slukeevne vil forringe eller endre forholdene i vassdraget eller forutsetningene for konsesjonen.

Oppland Energi AS ønsker å slippe krav om minste slukeevne når det er lav vannføring om vinteren og opplyser at det minste francisturbinaggregatet i kraftverket kan kjøres med en driftsvannføring ned til 0 m³/s før det må stoppes. Varighetskurven for januar-mars viser at vannføringen ved inntaket i Lågen pendler mellom 1,5 m³/s og 5,0 m³/s med en Q95-vannføring på 2,1 m³/s. Om vinteren skal det ifølge manøvreringsreglementet slippes en minstevannføring på 1,5 m³/s. Kraftselskapet mener at konsedert minste slukeevne på 2,0 m³/s vil medføre at kraftverket må stoppes og startes relativt hyppig for å unngå forbislipping av vann og isproblemer i elva når vannføringen svinger rundt 3,5 m³/s i de kaldeste periodene vinterstid.

Fylkesmannen og fylkeskommunen har ikke innvendinger til søknaden. NVE registrerer at Oppland Energi AS ønsker mer fleksibilitet i driften av kraftverket i kuldeperioder om vinteren. Hovedhensikten med lavere driftsvannføring er å unngå start-/stopp kjøring som kan medføre isproblemer i elva. Start-/stoppkjøring er ikke tillatt ifølge manøvreringsreglementet. På utbyggingsstrekningen vil det ellers være tilsig fra sideelva Fagerliåi om lag 1,5 km nedenfor inntaket. Vi kan ikke se at det er spesielle naturtyper, arter eller andre allmenne interesser som blir nevneverdig berørt av reduksjon i minste slukeevne. NVE mener at vilkårene i konsesjon av 24.01.2014 fortsatt vil ivareta de allmenne interessene knyttet til vassdraget i tilstrekkelig grad. Økningen i produksjon blir minimal dersom det blir gitt tillatelse til lavere driftsvannføring.

Konklusjon

NVE anbefaler at Olje- og energidepartementet gir Oppland Energi AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å redusere minste slukeevne fra 2,0 m³/s til 0 m³/s i Rosten kraftverk innenfor gjeldende konsesjon.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Fylkesmannen i Oppland
Oppland Energi AS
Oppland fylkeskommune
Sel kommune